

7.2.2022

Julkinen

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: E 132/2021 vp

**VR-Yhtymän kommentit valtioneuvoston selvitykseen:
Alustavia ennakkovaikuttamislinjauksia perustuen komission kestävän
rahoituksen asiantuntijatyöryhmän raporttiin (tuleva taksonomian neljän
ympäristötavoitteen delegoitu säädös)**

VR-Yhtymä Oy (VR) kiittää mahdollisuudesta lausua
otsikkokentässä mainitussa asiassa ja lausuu siitä seuraavaa:

Yhteenveto

VR:n näkemyksen mukaan taksonomian tulisi taata tasapuolinen ja
läpinäkyvä kehikko eri liikennemuotojen ympäristöystävällisyyden ja
kestävyyden vertailulle. Sähköisen raideliikenteen merkitys
ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on todettu taksonomiassa
merkittäväksi.

Rautatieliikenteen osalta liikennöintiin, infrastruktuuriin, tuotantoon
ja teknologioihin liittyvät toiminnot tulisi määritellä ympäristön
kannalta kestäviksi toiminnoiksi. Teknisten arviointikriteerien tulisi
olla teknologianeutraaleja. Vaihtoehtojen käyttövoimien osalta
käyttövoimiksi tulisi lukeutua sähkön ja vedyn lisäksi myös biokaasu
ja nestemäiset biopolttoaineet. Kestävyysraportointi ei saisi
kohtuuttomasti kuormittaa yrityksiä kustannuksia lisäten.
Markkinoille olisi kannatettavaa luoda yksi selkeä
raportointiviitekehys kestävyysraportointia varten. Täytäntöönpanon
yhteydessä tulisi huolehtia riittävästä siirtymäajoista.

**Taksonomia edesauttaa vihreää siirtymää tukevan rahoituksen
saamista**

Kestävän rahoituksen on tarkoitus edistää siirtymää kestäväan ja
ilmastoneutraaliin talouteen. Kestävällä rahoituksella olisi VR:n
näkemyksen mukaan tarkoituksenmukaista tukea Euroopan vihreän
kehityksen ohjelman täytäntöönpanoa sekä huomioida YK:n
kestävän kehityksen tavoitteet. Kestävä rahoitus antaa
mahdollisuuden ohjata liikennealan investointeja kestäviin ja
ympäristöystävällisiin liikkumismuotoihin.

Liikenne kokonaisuutena kuluttaa noin kolmanneksen EU:ssa
käytetystä energiasta ja tuottaa noin neljänneksen EU:n
kokonaispäästöistä. EU-tasolla rautatieliikenteen osuus liikenteen
tuottamista kasvihuonekaasupäästöistä on vain 0,5%.
Rautatieliikenne on kuusi kertaa maantieliikennettä
energiatehokkaampaa. Ympäristöystävällinen, turvallinen ja

7.2.2022

Julkinen

energiatehokas raideliikenne on merkittävässä roolissa siirtymässä kohti kestäviä liikkumismuotoja.

VR:n näkemyksen mukaan rautatieliikenteen sisällyttäminen taksonomiaan edesauttaa vihreää siirtymää tukevan rahoituksen saamista. Taksonomian tulisi VR:n mielestä taata tasapuolinen ja läpinäkyvä kehikko eri liikennemuotojen ympäristöystävällisyyden ja kestävyysvertailulle. Rautatiekaluston käyttöikä on huomattavan pitkä, mikä tekee kalustoinvestoinneista hyvin tehokkaita. Sähköisen raideliikenteen merkitys ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on todettu taksonomiassa merkittäväksi.

EU:n kestävän rahoituksen taksonomian neljän ympäristötavoitteen tekniset arviointikriteerit

Suomen kannassa todetaan, että teknisten arviointikriteerien tulisi olla teknologianeutraaleja, helppokäyttöisiä sekä tieteelliseen tutkimustietoon perustuvia. Näihin tavoitteisiin voi VR:kin osaltaan yhtyä. Lisäksi Suomi toteaa, että olemassa oleva EU-lainsäädäntö ja -kehikot tulisi huomioida kattavasti. VR toteaa tässä yhteydessä, että valtaosa rautatieliikennettä koskevasta sääntelystä annetaan nykyään EU-tasolla, mikä tulee ottaa huomioon myös taksonomian yhteydessä.

Joukko- ja tieliikenteen osalta tekniset arviointikriteerit kattavat bussit, raitiovaunut, johdinautot, metron ja rautatiet. Joukkoliikenne on avainasemassa siirtymässä kohti kestävästä liikennettä.

Suomi on korostanut kannassaan arviointikriteerien teknistä toimivuutta sekä sidosryhmien osallistamista valmisteluun.

Rautatieliikenteen osalta liikennöintiin, infrastruktuuriin sekä tuotantoon ja teknologioihin liittyvät toiminnot tulisi määritellä ympäristön kannalta kestäviksi toiminnoiksi. Kriteerien tulisi omalta osaltaan toteuttaa tavoitetta kuljetusmuotosiirtymästä EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Vaihtoehtoisten käyttövoimien osalta käyttövoimiksi tulisi lukeutua sähkön ja vedyn lisäksi myös biokaasu ja nestemäiset biopolttoaineet. VR pitää Suomen ehdottamaa lisäystä kannatettavana ja toteaa, että nestemäiset biopolttoaineet ovat osa raideliikenteen vaihtoehtoisia käyttövoimia, joita tulevaisuudessakin tarvitaan niiltä osin kuin rataverkko on sähköistämätön.

Kestävyysraportointi

Taksonomia-asetuksen yhteydessä on annettu lainsäädäntöehdotus kestävyysraportointia koskevaksi direktiiviksi, jota mahdollisesti sovellettaisiin jatkossa kaikkiin suuriin yrityksiin. Tällä olisi vaikutuksia myös taksonomia-asetuksen soveltamisalaan.

7.2.2022

Julkinen

Direktiiviehdotuksessa uudistettaisiin muita kuin taloudellisia tietoja koskevan tiedon raportointia. Uudistuksella pyritään siihen, että yritykset raportoisivat liiketoimintamallien ja strategioiden vaikutuksista siirtymässä kohti kestäväää ja ilmastoneutraalia taloutta. VR haluaa tässä yhteydessä korostaa, että raportointivelvollisuus ei saa kohtuuttomasti kuormittaa yrityksiä kustannuksia lisäten. Markkinoille olisi kannatettavaa luoda yksi selkeä raportointiviitekehys kestävyysraportointia varten. Nykytilanteessa on olemassa useita eri viitekehyksiä, joita eri osapuolten on haastavaa seurata.

Valmistelu ja siirtymäajat

VR haluaa tässä yhteydessä kiinnittää huomiota siirtymäaikoihin. Oletettavasti delegoitu säädös valmistuu vasta loppuvuodesta 2022. Yrityksille tulee varata riittävästi aikaa tutustua säädöksen sisältöön sekä valmistautua sen täytäntöönpanoon, minkä tulee heijastua myös siirtymäaikoihin. Taksonomia on kokonaisuudessaan laaja ja monimutkainen kokonaisuus ja sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia yritysten investointisuunnitelmiin.

VR-Yhtymä Oy

Jonna Juslin

johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat